

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

13. søndag i treenighetstiden – 18. august 2013

Prekentekest: Joh 15, 13 – 17

Lesetekst I: 2 Mos 18, 13-24

Lesetekst II: Apg 6, 1-7

Den største kjærligheten

Til dagen

Fremdeles er det sommer, for noen også skolefri og kanskje fri fra oppgaver i menighets- og foreningsliv. Men omtrent på denne tiden starter veldig mye opp med de utfordringer det fører med seg. Da er det tilbake i tillitsverv med styremøter, søndagsskole, ungdomsarbeid og møtevirksomhet. Kanskje bra at neste søndag 25. august har fått navnet «Vingårdssøndagen» i motsetning til hvor denne var plassert i det «gamle» kirkeåret! Vi skal jo være i tjeneste for Guds rikes arbeid; i vingården? La oss da denne søndagen, når en god del fremdeles er omsluttet med hvilepuls, finne roen og lytte til Jesu tale i evangelieteksten.

Til tekstene

Både GT- og NT-tekstene i de tre teksttrekkene har fellestrekk hvor det handler om kall til tjeneste, og løfte om utrustning og velsignelser og gode gaver fra Herren. Eksempelvis har kong Salomo allerede forstand til å be Gud gi ham visdom til å styre folket. Og Gud gir ham i tillegg «så mye rikdom, formue og ære som ingen konge før har hatt og ingen etter kommer til å få.» Moses er heldig som har en svigerfar med forstand til å gi ham råd: «Dette er altfor tungt for deg. Jeg vil gi deg råd, og Gud skal være med deg..... Slik skal du lette byrden for deg.»

Til prekenen

Prekenteeksten er et lite utsnitt av Jesu omstendelige tale til disiplene, mens de er samlet i «Nattverdsalen». Bare Johannes, i motsetning til de tre øvrige evangeliene, lar Jesu ord lyde gjennom fem kapitler. Det er den indre kjerne; vennene som nå er samlet med Jesus rundt bordet. I kapittel 12,42 skjer det en markert avskalling i den store flokken rundt Jesus. «Likevel var det mange som trodde på ham, også av rådsherrene. Men på grunn av fariseerne bekjente de det ikke, så de skulle bli utstøtt av synagogen. De ville heller ha ære fra mennesker enn ære fra Gud.» Det lyder som en gjenklang av Jesu ord i kapittel 10,12: «Men den som er leiekar og ikke gjeter, og som selv ikke eier sauene, han forlater dem og flykter når han ser ulven komme.....for han er bare leiekar og har ingen omsorg for sauene.»

Å gi livet

Det er en utfordring i tekstforståelsen om hva Jesus mener i vers 13. «Ingen har større kjærlighet enn den som gir livet for vennene sine.» Forventer Jesus virkelig at vi skal gi livet vårt for vennene våre i betydningen å gå i døden? De gjorde jo det alle dem som var samlet rundt ham i salen, unntatt Johannes! Alle måtte de tåle martyriet for sin tro på Jesus som

Messias. I oldkirken var det virkelig en ære å gå i døden for han de hadde gitt sitt liv til. Biskop Ignatius er en av mange som i detalj beskriver hvordan han håper seg verdig til å lide martyrdøden for Jesu skyld, ved at kroppen må bli malt mellom tennene på løvene. Kristne ledere i mange land, hvor de blir forfulgt, har måttet lide umenneskelig smerte og død for sin tro. I det gamle Sovjetsamveldet døde mennesker i stort antall, gjerne etter mange års fangenskap i Sibir. I Kina under Mao vokste kristenflokken til tross for stort martyrium. I dag skjer like store lidelser i Nord Korea, for bare å nevne noen steder. Også i Israel har messianske jøder og kristne arabere blitt forfulgt, torturert og drept for sin tro.

Den enes død

Når alt dette er nevnt, vil jeg likevel fremheve den enes død for at vi skal få leve. Det understreker Jesus selv med bildet om det ene hvetekornet som må dø for å gi liv til de mange. Det er ene og alene hans offerdød på korset som gir frelse til alle som tror og tar imot. Også Kaifas taler profetiske ord han ikke selv forstår: Joh 11,49 – 52, om at det er bedre at en dør enn at hele folket går til grunne. Og Johannes føyer til: «Ja, han skulle ikke bare dø for folket, han skulle også samle til ett de Guds barn som er spredt omkring.»

Med alle eksempler på martyrium gjennom hele kirkens historie, vitner Jesus at: «Ingen har større kjærlighet enn den som gir livet for vennene sine.» Studerer vi både den norske oversettelsen og grunnteksten på gresk, ser vi at det står; «den som gir livet». Det går an å gi livet sitt i tjeneste for vennene uten å gå i døden. La oss heller våge å se stort på alle dem som har gitt avkall og ofret mange materielle goder og livsnytelse fordi kallet til en livslang tjeneste er det ene nødvendige. Her regnes det ikke alltid i de store resultater. Når Gud kaller til en tjeneste som synes tung og vanskelig, er lønnen den samme som for dem som står i store vekkelser. Evangelisten Filip står i et stort arbeid i Samaria når Herren kaller ham til en øde strekning for å møte et enkelt menneske.

Resten av versene i evangelieteksten er Jesu kall til å elske vennene. Det er han som har kalt oss og utvalgt oss, og han gir løfte om at vi skal bære frukt, en frukt som varer. Det er godt å kunne skille mellom det som mange strever med, nemlig å tro at vi skal produsere frukt, i motsetning til at vi skal bære frukt. Vintreet blir både beskåret; fra alt menneskeverk som hindrer vekst, og det blir gjødslet med alt vi ber om i hans navn, og som er etter Herrens vilje.

Etterord

Om dette kunne det vært sagt mye. Men jeg våger å fremheve nødvendigheten av at han beskjerer «villskudd» som hindrer vekst og som gir dårlig frukt. Det bør være en påminning for enhver forkynner å spørre seg selv og be Gud ved sin ånd vise oss hva vi har fokus på. Som på Jesu tid, er det i dag dem som heller vil ha ære fra mennesker enn ære fra Gud. Å ta på alvor Jesu befaling i de to siste ordene «Elsk hverandre!», handler også om å våge å poengtere hva som er etter Guds vilje.

Gud, gi oss visdom og forstand i tjenesten!

*Mennesket elses ikke fordi det er vakkert,
men det er vakkert fordi det elses.*

(Kinesisk ordtak)

Idar Simonsen

Institusjonsprest ved Bergen Røde Kors Sykehjem. Tidligere folkehøgskolelærer, menighetsprest, og en kort ansettelse i Israelsmisjonen. Mangeårig frivillig engasjement i Israelsmisjonen.

idar.simonsen@brks.no